

**Філіпковська Л. О.,**  
к.т.н., доцент,  
кафедра економіки та маркетингу,  
Національний аерокосмічний  
університет ім. М.Є. Жуковського  
«Харківський авіаційний інститут»  
**Коваль П. О.,**  
студентка,  
Національний аерокосмічний  
університет ім. М.Є. Жуковського  
«Харківський авіаційний інститут»

## **ОРГАНІЗАЦІЙНІ Й ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ**

Підвищення ефективності діяльності підприємства залежить від різних внутрішніх та зовнішніх факторів господарювання, що впливають на прийняття управлінських рішень. Для цих рішень ставляться вимоги обґрунтованості, своєчасності і доцільності. Такі їх якості можуть бути досягнуті в процесі аналізу. Ефективне, дієве, обґрунтоване аналітичне дослідження впливає на весь хід господарських процесів, що відбуваються на підприємстві.

Метою роботи є виокремлення основних принципів організації аналітичної роботи й визначення її економічних аспектів.

Науковці-економісти О. Д. Гудзинський, А. Д. Шеремет, П. Р. Пуцентейло, П. Я. Попович, С. І. Шкарабан, С.Ф. Голов, Є. В. Мних, В. П. Савчук та інші присвятили свої роботи розв'язанню теоретичних, методичних та практичних проблем організації економічного аналізу на підприємстві. Але в сучасних економічних умовах багато питань функціонування аналітичного забезпечення суб'єктів господарювання потребують подальшої доробки.

Підвищення ефективності аналітичного дослідження залежить від досягнення найменших витрат на проведення аналітичних робіт, які повинні відрізнятися глибиною та комплексністю.

Аналітичні дослідження належать до наукової області, яка розробляє принципи постановки і розв'язання задач щодо поліпшення функціонування виробничих, управлінських й обслуговуючих систем, а також способи реалізації вироблених рекомендацій, враховуючи наслідки, властиві для цих систем.

Аналітична робота входить до службових обов'язків кожного менеджера, який приймає управлінські рішення, а також економіста-аналітика, що виконує розрахунки для економічного обґрунтування цих рішень [1]. Звідси важливим принципом в організації аналітичної роботи є чітке розподілення обов'язків з проведення аналізу між окремими виконавцями. Тому одним з аспектів організації

аналітичної роботи є раціональний розподіл обов'язків, від чого залежить повнота аналізу, попередження повторення робіт різними способами, ефективне використання службового часу різних фахівців. Економічним аспектом є трудомісткість робіт.

Виявлено такі принципи організації аналітичної роботи на підприємстві:

- забезпечення економічності та ефективності аналітичного процесу означає виконання найбільш повного і всебічного дослідження при мінімальних витратах на його проведення. З цією метою при проведенні аналітичних робіт повинно широко використовуватися новітні методики аналізу, комп'ютерні технології обробки інформації, раціональні методи збору і зберігання даних [2];

- регламентація аналізу передбачає використання кожним виконавцем обов'язкового мінімуму таблиць і вихідних форм аналізу;

- стандартизація аналізу забезпечує розроблення типових методик й інструкцій, вихідних форм й таблиць, стандартних програм, єдиних критеріїв оцінювання.

Дотримання таких принципів забезпечить порівнянність кінцевих даних аналізу, консолідацію результатів дослідження на більш високому рівні управління, підвищення об'єктивності оцінки господарської діяльності підрозділів й зменшення витрат часу на аналіз. Все це сприятиме удосконаленню економічних показників стану підприємства в цілому [3].

Аналітична робота на підприємстві поділяється на такі організаційні етапи:

1. Уточнення об'єкта, мети, завдань аналізу, складання плану аналітичної роботи.

2. Розроблення системи синтетичних і аналітичних показників, за допомогою яких характеризується об'єкт аналізу.

3. Збирання та підготовка необхідної інформації.

4. Порівняння фактичних результатів з «базовими» (план, минулий рік, середні показники по галузі, за провідними організаціями).

5. Дослідження впливу факторів на об'єкт аналізу (факторний аналіз).

6. Виявлення перспективних резервів підвищення ефективності виробництва.

7. Оцінювання резервів господарювання з урахуванням дії різних факторів, розроблення заходів по їх використанню.

8. Оформлення результатів аналітичного дослідження діяльності підприємства та його підрозділів у вигляді документів (аналітичного звіту, довідки, висновку).

В даний час зростає потреба в оперативності прийняття управлінських рішень, в розрахунку і прогнозуванні варіантів можливих напрямків розвитку підприємства, що здійснюється із застосуванням більш складних економіко-математичних методів в аналітичному дослідженні. Такими методами є: математико-статистичні методи (кореляційний, регресійний, дисперсійний, кластерний аналіз, метод головних компонент та ін.); економетричні методи;

методи економічної кібернетики і оптимального програмування; сучасні імітаційні методи; методи інтелектуального аналізу даних.

Використання моделювання в аналізі економічної діяльності підприємства потребує використання поряд з традиційним програмним забезпеченням й спеціальних програмних продуктів.

Планування економічних результатів діяльності суб'єктів господарювання здійснюється на міцному фундаменті інформаційно-аналітичного забезпечення. Організація аналітичної роботи на підприємстві сприяє своєчасному виявленню наявних на підприємстві та в його підрозділах резервів і знаходженню шляхів їх реалізації.

### **Список використаних джерел**

1. Скрипник Н.В., Рилєєв С.В. Управлінський аналіз як функція обліково-аналітичної системи / Скрипник Н.В., Рилєєв С.В. // Інноваційна економіка. – 2013. – № 6(44). – с. 283–288.
2. Пуцентейло П. Р. Аналітичне забезпечення діяльності підприємства / П. Р. Пуцентейло // Сталий розвиток економіки. – 2015. – № 1. – С. 168–174.
3. Гудзинський О. Д. Теоретичні аспекти формування обліково-аналітичного механізму менеджменту / О. Д. Гудзинський, Г. Г. Кірейцев, Т.М. Пахомова // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 3. – С. 89–93.

**Хасін В.К.**

*аспірант,*

*кафедра іноваційного менеджменту*

*та міжнародної логістики,*

*університет імені Альфреда Нобеля*

### **ЗАКОНОМІРНОСТІ В ЦІНОУТВОРЕННІ ОЛІГОПОЛІСТІВ НА РИНКУ З НЕДОСТАТНЬОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ І ВИСОКОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ЗНАЧИМІСТЮ**

З огляду на соціальне значення фармацевтичного ринку, важко переоцінити негативний ефект подорожчання препаратів для лікування населення. Коливання цін, а так само реакції споживачів спотворюють дійсний ринковий попит на групи товарів, які не мають характеристик життєвої необхідності і мають товари-замінники (субститути) [1, с.28-41]. Будь хто з постачальників та дистрибуторів може використовувати не ринкові важелі в ціноутворенні і диктувати ціни на ринку, просто демонструючи їх в своїх пропозиціях, викликаючи ефект